

MICHIEL ROMEYN
BEPAAAL JIJ DAT?

MICHIEL

**ROBERT LAGENDIJK
EN MICHIEL ROMEYN**

ROMEYN

**BEPAAAL
JIJ DAT?**

NIEUW AMSTERDAM

Robert draagt dit boek op aan
Agnes van den Andel

Michiel draagt dit boek op aan
Lily en alle vrienden

Met dank aan Lily Lorenz en Willem Bisseling

© 2021 Robert Lagendijk en Michiel Romeyn

© 2021 Tekeningen Michiel Romeyn

© 2021 Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Tekstredactie Louise Koopman en Ton van Luin

Correctie Jeroen Teitler

Ontwerp omslag en binnenwerk Rouwhorst + van Roon

Beeldkatern Ellen Grillis en Jan Hoogendijk, RGM Vijfhuizen

Omslagfoto Robert Lagendijk

Foto binnenflap Carla van Thijn

NUR 641

ISBN 978 90 468 2827 4

www.nieuwamsterdam.nl

INHOUD

Proloog – Wat gaan we vandaag doen, Legendijk? II

1 ‘Een aardig ventje dat van anarchie houdt’

Herman Koch & Dr. Spock 17

Sfeertje 20

Snelle jongens 23

Hippies en hockeymeisjes 26

Een naargeestige buurt 32

Voer voor psychologen 35

A fabulous creation 37

De Rietveld 40

Het gelijk van Van Elk 44

Riet-met-stucco 48

Moerasgas 57

De buurjongens van Maso 60

Een-tweetjes met Herman 66

2 ‘The story of my life, schotsje springen’

Leedmagneet 73

Niks merken 76

Weggaan is geen optie 80

Televisie 85

VPRO 89

Een uzi in mijn rechterneusgat 92

Borát 95

Drinkbier in Barcelona 99

Kalf 102

Wings of Fame 106

Storm 113

Jiskefet 117

Oboema 119
Zogezegd voor lul 121
HSP 124
Proleten 126
Hazes 132
Rijk 136
Zand erover 141
De ondergang 148
Paniek en practical jokes 151
Romeyn volgens Koch 155
New York 159
Toedeledokie 165
Debiteuren Crediteuren 175
Raarr 179
Jack in the box 183
Carnaval, pillekes en worstenbroodjes 187
Alles weg 189
Studio Plantage 193
De Nieuwe Wilde 196
Plaksnorren 199
Boeien 203
Een onverwachte Buñuel 206
Naar de Jordaan 208
Succes 213
De Heeren van de Bruyne Ster 219
Een ontplofte rat 225
De Ongelifte Kut van Tante Poes 228

3 'Af en toe mis ik het gevoel dat we samen iets moois maken'

Een bierhal vol Lullo's 233
Op tour in een personeelsbusje 235
Een tsunami 241
De afrekening 245
R.E.L. 247
Het zwarte gat 254
Lily 256

Nederland glamourland	259
Politiek (correct)	261
Walgelijk	263
<i>Het Bankje van Endstra</i> (Romeyn, 2019)	267
Ontroostbaar	271
Lieve Netty, bravo!	275
Burenruzie	281
Storm in Zeeland	284
De schetsen – Michiel Romeyn	289

WAT GAAN WE VANDAAG DOEN, LAGENDIJK?

Zondag 12 april, 2020. Ik rij mijn fiets de stoep op, naar het huis waar Michiel Romeyn met zijn vrouw Lily woont, en ik bel aan. Het coronatijdperk is nog vers en om een frisse neus te halen gaan we een eindje fietsen, de Amstel af.

Het is mooi weer voor een fietstochtje. ‘Hoe is het Lagendijk, heb je nog gekeken?’ Maar Lagendijk heeft nog niet gekeken naar de laatste aflevering van het televisieprogramma *Hiphop Stars*. In het programma moest Michiel samen met rapper Akwasi een tekst maken en het eindproduct zelf uitvoeren voor publiek in de Melkweg. Tijdens de opnames, toen hij met Danny de Munk en Karin Bloemen in de kleedkamer zat, belde hij me. ‘Dit doe ik nooit meer.’ Opnames met lang wachten en nog zenuwachtig ook. Michiel heeft niet veel met hiphop, maar had wel altijd iets met de ras-Amsterdamse Osdorp Posse. Om die reden is hij al maanden eerder met zijn coach Akwasi en presentator van het programma Fernando Halman naar de Slotterplas gereden, om daar een clipje te maken. Hij had voor die dag in ieder geval een figurant ingehuurd en voor vijf kilo toiletpapier gezorgd. En hij had een paar dichtregels voorbereid.

*Die vissen willen niet echt bijten,
Ga nou je eigen pot maar lekker volschijten.*

Het woord schijten moest natuurlijk door alle aanwezigen lekker vet aangezet worden: schijt-en. Nee, harder: SCHIJ-TUH! Hiphop + Osdorp Posse = plat + Osdorp + schijten = een figurant, vijf kilo toiletpapier en de Sloterplas.

‘Legendijk, je bent een kwartier te vroeg!’ zegt Michiel als hij naar buiten komt en voor zijn huis de bandjes van zijn fiets begint op te pompen. Hij maakt allerm minst aanstalten om op korte termijn te vertrekken. Er komt een man langs met een sikje, uilenbril en een linnen tas aan de schouders. Michiel schreeuwt de beduusde man uit het niets na: ‘GroenLinks, GroenLinks!’ Hij kletst wat met een buurvrouw met hond en vult dan nog even de bidon. Een half uur later rijden we weg zonder belemmerende accessoires. Om diezelfde reden neemt hij nooit de riem mee als hij met zijn honden gaat lopen. Klein burgerlijk verzet.

Als we onder een aangenaam zonnetje over de kronkelweg richting Ouderkerk aan de Amstel fietsen, groeten mensen Michiel. ‘Dat is natuurlijk ook een voordeel als je zonder helm en bril fietst: je wordt nog eens herkend,’ zegt hij ironisch. Ze roepen hem zelfs: ‘Hé, Romeyn!’ Anderen hoor je in het voorbijgaan zijn naam tegen elkaar zeggen. Michiel kijkt me aan met een vette glimlach en zegt: ‘Dit is toch zalig.’ Na een kilometer of tien gaan we ergens op een bankje zitten: zadelpijn. Terwijl ik even op de telefoon kijk, vraagt hij me om de kijkcijfers van gisteravond er even bij te pakken: 470.000 mensen haalden de eindstreep van *Hiphop Stars*. Michiel kijkt stilzwijgend voor zich uit en stamelt: ‘Goh, dat is de helft van wat andere artiesten bereiken.’ Een dame die voorbijrijdt steekt haar duim op en roept dat hij het goed heeft gedaan.

Michiel trekt er graag op uit. Als hij in het hem welbekende Zeeland verblijft met de brommer of de fiets. Of hij rijdt gewoon wat in zijn auto door Nederland. Een einddoel heeft hij meestal niet, vaak gaan er honden mee. Regelmatig eindigen de tochtjes ergens bij een visboer voor een haring of een portie kibbeling, mits vers gebakken en van kabeljauw, omdat hij en de honden dat nou eenmaal lekkerder vinden. De visboer die vandaag in Ouderkerk aan de Amstel staat, vraagt twintig euro voor twee bakjes kibbeling: ‘Sodemieter, dit was wel de laatste keer bij deze visstal.’

We kennen elkaar sinds 8 maart 2016, toen ik hem interviewde voor een artikel in de *VPRO Gids* over het radioprogramma *Borát*, waarvan hij een van de makers was. Hij wilde niet thuis of in een café afspreken, maar ‘iets gaan doen’. We deden het interview in het Amsterdamse Bos terwijl zijn honden Noef en P wat tussen de bomen rondscharrelden. Die middag eindigde bij de viskraam in het winkelcentrum van Buitenveldert. De volgende ochtend belde hij me op. ‘Wat gaan we vandaag doen, Legendijk?’

Volgens Michiel is niet alles wat hij zegt geschikt om zomaar op te schrijven. ‘Radio en televisie bieden ruimte aan nuance,’ zegt hij. Hoe vaak hij interviews niet moet herschrijven omdat een of andere journalist zijn werk weer eens niet goed heeft gedaan. ‘Het is een oud euvel.’

Toch wist ik het eigenlijk meteen: ik wil een boek over Michiel schrijven.

1

**'EEN AARDIG
VENTJE DAT
VAN ANARCHIE
HOUDT'**

HERMAN KOCH & DR. SPOCK

Michiel heeft een broer, Joost, die anderhalf jaar ouder is. Joost zit op de Amsterdamse Montessori School en is bevriend met klasgenoot Herman Koch. Iedere dag zien de twee elkaar in de noodlokalen bij het Hilton Hotel aan de Apollolaan. Joost en Herman komen ook graag bij elkaar over de vloer. Het broertje Michiel, dat op dezelfde school zit, wordt op veilige afstand gehouden; hij mag niet op de kamer van de twee spelende vrienden komen. De vriendschap tussen Herman en Joost verwatert, maar de moeders zijn nog steeds dikke vriendinnen. Herman: ‘Op een dag kwam mijn moeder thuis na een bezoek aan moeder Romeyn en zei: “Herman, je moet eens met dat jongere broertje afspreken. Die is leuk!”’ Er klinkt enthousiasme in haar stem. Het is bijna alsof ze Michiel wil verkopen aan haar zoon: ‘Hij tekent heel erg bijzonder en maakt allemaal dingen, het is een leuk en actief iemand.’

Herman en Michiel zijn strikt genomen klasgenoten, want op de montessorischool zijn de eerste drie klassen samengevoegd. ‘Maar ik zag hem als het broertje van Joost dat de kamer niet in mocht,’ zegt Herman. ‘Op een gegeven moment hebben Michiel en ik toch een keer afgesproken. Eerst op school, daarna thuis. Het werd een vriendschap voor het leven.’ Herman is dan zeven, Michiel zes. Herman: ‘Ik herinner me dat ik hem meteen geestig vond. Hij had iets baldadigs, hij wilde dingen maken, streken uithalen.’ Michiels vader is architect en omdat hij kantoor aan huis houdt, loopt hij thuis altijd rond in een wit over-

hemd met opgestroopte mouwen. Herman voelt zich er fijn. ‘Het waren erg prettige mensen en ik werd daar behandeld als een lievelingskind.’

Dat Michiel toen al iets uiterst geestigs had valt op wanneer op een dag de Duitse politicus Willy Brandt tijdens een staatsbezoek de montessorischool aan de Apollolaan bezoekt en Michiel een clownsstukje moet opvoeren. Willy Brandt giert het uit en slaat van plezier op zijn bovenbeen. Verder herinnert Michiel zich niet veel van deze periode op school.

Na een paar jaar montessorischool gaat Michiel naar de Tweede Openluchtschool voor het Gezonde Kind, naast de Gerrit Rietveld Academie bij het Stadionplein. Hij zit dan in de derde of vierde klas. Het is de tijd van de populaire Amerikaanse kinderarts Dr. Spock, wiens opvoedkundige adviezen nogal afwijken van de gangbare aanpak. Zo worden kinderen als zelfstandige individuen gezien en wordt het belang van genegenheid thuis hoog ingeschat. Het opbouwen van discipline gaat overboord. De ideologie van de Openluchtschool is dat het gezond is voor een kind als het ook geregeld in de buitenlucht les krijgt. Michiel heeft één keer buiten les gehad.

Tegenover de school bevindt zich een begraafplaats waar een enorme betonnen bak staat, een soort container. Daar worden de lijkkasten van de geruimde graven in gegooid om later verbrand te worden. Als er maar even sneeuw ligt, halen Michiel en zijn vriendjes de triplex bodemplaten van de kisten, trekken de voorkant een beetje omhoog en fabriceren zodoende meesterlijke sleetjes. Een zacht kussentje zit er meestal al op.

Michiel en zijn broer groeien op in de jaren zestig en zeventig; een tijd van vrijheid, blijheid. Hoewel ze een keurige opvoeding krijgen, wordt hun niet heel veel discipline bijgebracht. Zoals een vriendin van Michel zegt: ‘Jullie zijn niet opgevoed, jullie zijn begeleid.’ De broers zijn rebels. Daarbij komt dat hun ouders ze veel vrijheid gunnen. Zijn moeder riep altijd: ‘Mi-chiel ga aan je huis-werk!’ Maar daar heeft hij weinig zin in. Veel liever legt hij een racebaan aan. Hij heeft er één van Fleischmann die van kamer naar kamer, het hele huis door kronkelt. Het gezin Romeyn woont op een grote etage. Een vaste route loopt

van de gang tot onder het bed van zijn ouders en terug. Als de ouders 's nachts slapen, gaan de broers autoracen. Ze hebben zelfs lampjes in de wagentjes gemaakt zodat het er extra spannend uitziet. Als hun vader om drie uur 's nachts zijn bed uit gaat om naar het toilet te gaan, breekt hij voor de zoveelste keer bijna zijn nek. Hij vloekt slaapdronken, plast en stapt weer in zijn bed. Als de jongens binnen een halve minuut gesnurk horen, gaan ze weer door met racen.

Michiel en Herman Koch zijn jarenlang vrienden, maar verliezen elkaar uit het oog wanneer Herman naar de middelbare school gaat.

SFEERTJE

Michiel is een overgevoelig persoon, altijd geweest. Zo is hij heel gevoelig voor de sfeer die ergens hangt. Hij is altijd geïnteresseerd in het milieu waaruit iemand komt.

Zijn ouders zijn lieve, zachte mensen. Zijn vader behoort tot een generatie architecten die zichzelf het liefst als kunstenaar zien. Een echte architect houdt zich bezig met interieur, exterieur en ontwerpt zijn eigen meubels. Architecten verplaatsen zich in Alfa Romeo's en Saabs 96, dragen dunne leren jasjes op ribfluwelen broeken met Clarks eronder. Ze roken Caballero en dragen een zonnebril. Het werk dragen ze onder hun arm in lederen foedraal. Voor hen is de architect Le Corbusier zo'n beetje God.

Zijn vader bouwt onder andere villa's voor rijke particulieren. Later neemt hij zijn intrek in een kantoor in Amersfoort. Hij tekent daar voor een ingenieursbureau waterzuiveringsinstallaties en bruggen die onder andere in Zuid-Korea gebouwd moeten worden.

De familie van zijn vader komt oorspronkelijk uit Zeeland. Opa, een echte Zeeuw, was ooit naar Noord-Holland verhuisd en ging als arts aan de slag in Westwoud. Later woonde hij in Bergen, waar hij aanzien genoot.

Michiels moeder is huisvrouw, maar ze doet meer dan het huis aan kant maken. Ze is assistent bij fotograaf Godfried de Goot en werkt dertig jaar vrijwillig als archivaris in de bibliotheek van het Stedelijk Museum. Haar vader, opa Van Gent, heeft aanvankelijk een sigarenfabriek en daarna een snoepfabriek: De Faam. Hij rijdt in prachtige, zwarte Amerikaanse auto's, waaronder een enorme Buick, die bestuurd